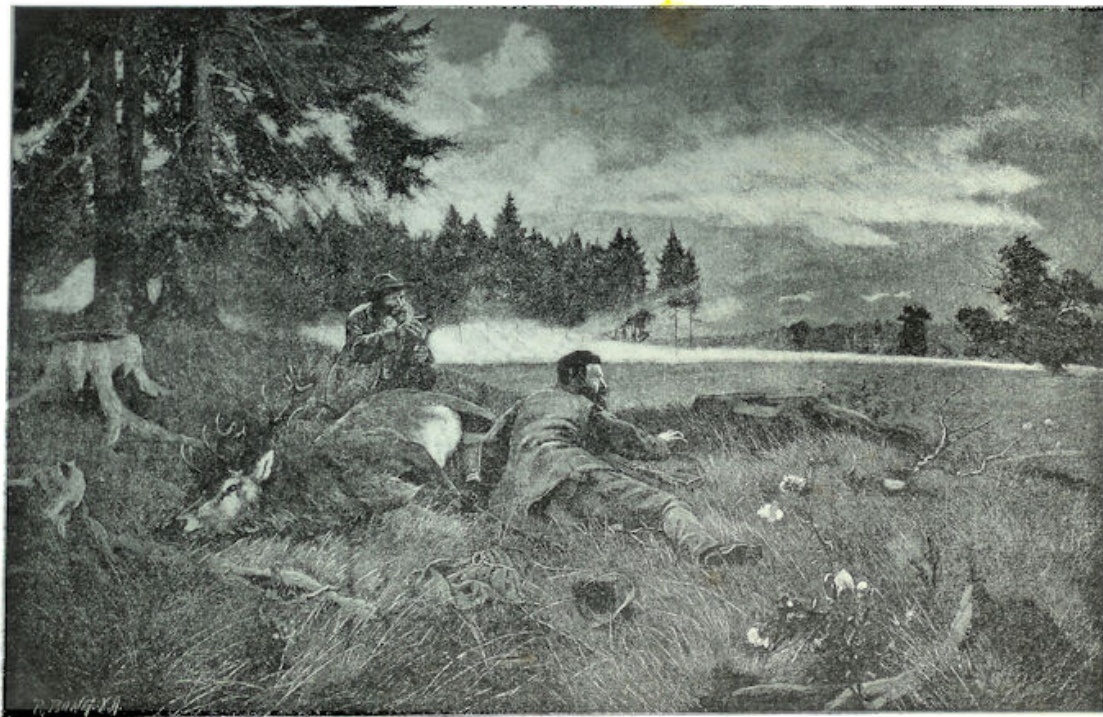

HET BOOZE GEWETEN.

Onze plaat verplaatst ons bij helderlichten dag op het tooneel van de werken der duisternis. We zijn bij de stroopers; en teekenaar en schrijver beiden verstouten zich, hen te bespieden op een dier oogenblikken, waarin ze overigens elken bespiedenden blik in kruitdamp zouden uitdooven. Zij meenen, dat dit zoo behoort; 't is een eenvoudige uitoefening van het recht van zelfverweer. Wanneer zij 't eerste oogenblik het beste niet dooden, wie hen bij hun arbeid bespiedt, dan zijn zij het volgende oogenblik zelf kinderen des doods. Meen nu echter niet, dat ze, slechts door den nood gedrongen, dit gevaarlijk handwerk uitoefenen. Wanneer we de gevallen uitzonderen, waarin de zoon, alsof het zoo van zelf sprak, tot 's vaders eerzaam beroep van wilddief als van meet aan ingeleid werd en werktuigelijk inging, dan was er ongetwijfeld een eerste maal, waarin de stem van het geweten den jonkman waarschuwde, dat hij verkeerd deed, dat het niet goed kon afloopen, dat de gehoopte winst, ook al werd ze zonder nadeelige gevolgen behaald, toch niet opwegen kon tegen den prijs van den angst des harten, dat jagen van het bloed, die verstoorde gemoedsrust en dat levenslang zelfverwijt: „Ik ben een strooper, een dief!” Maar 't ging goed de eerste maal; de winst werd behaald, daar was geen gevaar en niemand wist het dan zij, die het niet verraden zouden, omdat zijzelf van de partij waren. Zóó ging het twee, driemaal en het gemis van wild bij den vierden gang, prikkelde te meer tot den vijfden en den zesden en al minder deed zich de stem daarbinnen hooren, die daar riep: „Wilddief! strooper!” Toen werden ze betrapt. Hun aantal was veel te zwak tegenover den houtvester en zijn gezellen en er was geen ander middel dan de vlucht. Ze brachten het er heelshuids af en hij, de jonkman, had nu genoeg ervaring opgedaan, om zich niet weer aan zulk een gevaar bloot te stellen. Zóó meende hij. Ze praatten wat met hem, ze noemden hem een lafaard, ze verzekerden hem, dat zij ditmaal geen last van den houtvester of den jagermeester zouden hebben, of dat zij sterk genoeg waren, om ze nu te trotseeren, indien ze zich vertoonden. Hij was zwak en liet zich weer overhalen. Of wel: de waarschuwende stem van het geweten deed zich veel zwakker hooren, de lust tot het

kwaad zich veel sterker gelden en de vermetelheid maakt zich gaarne tot bondgenoot van den Booze. En weder ging hij, en — een kogel drong door zijn arm. Nooit, neen, nooit zou hij er zich meer aan wagen, zoo beloofde hij zichzelf! Maar — 't duurde slechts zoolang hij de pijn had, en de schade droeg; doch toen dit alles straks geleden was, kwamen zij weer eens praten. 't Zou immers niet vergeefsch zijn! Hoe! zou hij zijn stijven arm niet wreken op den houtvester, die er een kogel door joeg? Ja, maar, de houtvester was immers in zijn recht: hij streed ter bescherming van het eigendom zijns meesters. Ei zoo, had de lieve God gezegd, dat de rijken der aarde onder elkkaar het bosch en de dieren daarin deelen zouden? Waarom maakten ze altijd, als het op inkomsten aankwam, van die opgaande deelingen, waarbij niets voor den arme overschoot? En waren het geen schelmen, die zich er toe leenden om zulk een onrechtvaardige deeling van Gods aardbodem en wat daarop was, te bestendigen? Waren zij de misdadigers, die hun gering deel opeischten, of waren dat veeleer de landheer, die het zich toeëigende, alsof hem van Gods wege alles en hun niets toekwam, en die opperjagermeester en die houtvester, die hem in zijn waan versterkten, omdat hij er hen voor betaalde? En zulke lieden durfden een armen strooper een stijven arm, ja, waarom niet, den dood bezorgen! . . . En hij ging. Een paar malen werd de vangst ongehinderd tehuis gebracht, maar de wrok tegen den man, die hem den stijven arm bezorgd had, broeide bij den dag. Eindelijk volgde daar weér een gevecht. Hij legde aan en schoot. Een man viel. „Moordenaar!” klonk het in hem en achter hem en vóór hem uit. Doch men ontdekte hem niet en straks, — wel, hij had den man immers in wettigen strijd neêrgeschoten. Een tweede maal viel daar een ander door zijn hand, en nu werd hij gegrepen en hij moest een lange en zware kerkerstraf ondergaan. Toen hij uit de gevangenis ontslagen was, kende hij niets meer dan . . . stroopen en op een andere plaats zette hij het oude handwerk voort. Het had voor hem een eigenaardige bekoorlijkheid gekregen en hij is een hartstochtelijk beoefenaar geworden

Stil! Ge hebt hem op een gevaarlijk oogenblik betrapt. Ze hadden een goede vangst gehad en juist hadden ze zich neêrgelegd om het tot den avond te verbergen, zoodat ze het in het duister vervoeren konden, toen zij een verdacht geluid vernamen. Daar doen zich naderende voetstappen hooren! 't Zal de houtvester zijn en reeds is de hand aan den trekker

van het geweer. Dwazen, die ze waren! Een bezoeker uit de stad, die met zijn gade door het bosch wandelt, vertoont zich aan den rand van het open veld. „De goddeloozen vlieden, waar geen vervolger is!”

Stroopers, wilddieven, lieden, die in eens anders bosch op anderer wild jagen, — ze zijn legio in de wereld, en booze gewetens zijn er nog veel meer. „Hebt een goed geweten!” zoo vermaant Petrus de vreemdelingen, die in de verstrooijing zijn, de uitverkorenen naar de voorkennis van God den Vader, in de heiligmaking des Geestes, tot gehoorzaamheid en besprenging des bloeds van Jezus Christus. Of we daaraan iets af of toe doen kunnen? Maar indien dit niet zoo ware, dan had Petrus voorzeker deze vermaning achterwege kunnen laten. Zeker oud godgeleerde zegt: „Een goed geweten is als de voelhorrens, die gedreven en bestuurd worden door het instinct van den nieuwen mensch.” Een goed geweten is als de juwelier, die alle dingen brengt tot den keursteen van het Woord Gods. Een goed geweten is het bewustzijn, dat uw doen en laten in alle dingen, te allen tijde en op allerlei wijzen, met dat Woord in overeenstemming is, een bewustzijn, dat dagelijks meer geboren wordt, onder de werking van den Heiligen Geest, bij hen, die Christus' eigendom zijn. Zijt er teeder op, jeugdige lezers en lezeressen! doorzoek Gods Woord en uzelf zeer nauw, en bidt, dat u verlichte oogden des verstands gegeven worden, opdat het zich te eer en te meer in u doe hooren!

P. J. K.

Wetenswaardigheden.

De thermometer van Fahrenheit.

De thermometer van Celsius heeft 0° bij het vriespunt en 100° bij het kookpunt en geeft ons een zeer eenvoudige schaal. Die van Fahrenheit heeft 32° bij het vriespunt en 212° bij het kookpunt. Dat zijn vreemde getallen, waarbij dadelijk te vermoeden is, dat ze niet willekeurig gekozen zijn, maar dat er een geschiedenis aan ten grondslag ligt. Ze is deze.

In 1701 maakte Newton een thermometer, gevuld met olie. Bij het vriespunt plaatste hij 0, en tot eindpunt nam hij de onverschillige temperatuur van het menschelek lichaam, waarbij hij het getal 12 plaatste, in overeenstemming met de gewoonte om het twaalfvallig stelsel te gebruiken in allerlei verdelingen. (1 vadem is 6 voet, een voet 12 duim. Een cirkel 30 × 12 graden, 1 graad 5 × 12 minuten, een minuut 5 × 12 seconden. Een dag 2 × 12 uren, enz.) Fahrenheit vond deze verdeling wat te grof en maakte er 24 van. Later echter maakte hij een koudmakend mengsel van sneeuw en zout, waarbij de temperatuur ver beneden het vriespunt daalde. Dit laagste punt noemde hij voortaan 0°; voor bloedwarmte behield hij de 24°. Doch toen die graden hem ook nog te verre afstanden bleken, nam hij ze viermaal zoo klein, zoodat 0° de koude van zijn mengsel bleef en 96° bloedwarm werd. Daardoor kreeg hij voor het kookpunt, dat zooveel hooger ligt, het onregelmatige getal 212.

Tegenwoordig kennen we koudmakende mengsels, waarbij we nog 400° F. beneden Fahrenheit's nulpunt komen; ook is het later gebleken, dat bloedwarmte niet op 96, maar op 98.5 a 100° F. ligt. Daardoor is deze thermometer dus geheel onregelmatig geworden.

Erger dan de oorlog.

In Amerika is men bij het reizen met den spoortrein verbazend roekeloos. De gevolgen daarvan worden openbaar in de talrijke ongelukken. In de maanden October, November en December van 1902 werden 266 passagiers gedood en 2788 gewond bij gewone spoorwegongelukken. Tell men echter ook mee de personen, die overreden werden, de spoorwegmannen, die ongeluk kregen bij de gewone rampen of bij het rangeeren, aanhaken, stoken, enz.; dan komt men tot een totaal van 938 dooden en 11873 gewonden. In de eerste maanden van dit jaar ging het evenzoo, zoodat men besluiten kan tot een getal van 3752 dooden en 47492 gewonden in een jaar.

Volgens de opgaven sneuvelden in den Boeren-oorlog in het Engelsche leger 5727 mannen en werden er 27732 gewond. Bij de Boeren was het aantal veel kleiner, maar al was het even groot geweest, dan komt men nog maar tot een getal van 3800 dooden en 18000 gewonden per jaar, zoodat het reizen per spoor in Amerika meer slachtoffers maakt dan een groote oorlog. Terecht vragen de Amerikaansche bladen, of daar niets aan te doen is.

De sterrenhemel in December.

Wanneer wij in het midden van December 's avonds om acht uur den hemel gadeslaan, krijgen wij hetzelfde te zien, wat we einde December om zeven uur zien en wat we in 't begin van December om negen uur hadden kunnen zien. Elken dag toch komen de sterren vier minuten vroeger. Daardoor hebben wij des zomers een geheel anderen sterrenhemel dan des winters.

Vele van de sterrebeelden zijn ons thans reeds bekend. Daar recht boven ons hebben we *Cassiopeia*, in den vorm van een M, als we met het aangezicht naar het N. staan. Rechts daarvan *Perseus*. Naar beneden de *Poolster* als een der sterren van de *Kleine Beer*. Tusschen *Cassiopeia* en de *Poolster* een heldere ster met nog twee heldere verder naar rechts; dat is *Cepheus*. Schuin links daaronder in den *Melkweg* het prachtige groote kruis van de *Zwaan*. Den *Melkweg* met zijn myriaden puntjes kunnen we bij helder weer thans prachtig zien. Beneden de *Zwaan* dicht aan den horizon in 't N. W. de *Lier* met de heldere ster *Vega*. De *Groote Beer* is thans dicht aan den horizon even beoosten het Noorden. Verder naar het Oosten en iets hooger vinden we een langwerpigen vierhoek, waarvan de twee heldere sterren *Castor* en *Pollux* links zijn; het geheel heet de *Tweelingen*. Tusschen deze *Tweelingen* en *Cassiopeia* hebben we nog den *Voerman* met *Capella*, een der schoonste sterren aan den hemel.

Keeren we ons om naar het Zuiden, dan vinden we zonder moeite aan onze rechterhand de planeet *Jupiter*, nog altijd verreweg het helderste lichaam aan den hemel. In zijn omgeving zijn niet veel heldere sterren. Links heet het gesternte de *Walvisch*; een lange rij vormende.

Ten N. van *Jupiter* vinden we in een grooten vierhoek *Pegasus*, het gevleugelde paard der dichters. Langs de bovenste rij naar links gaande, vinden we nog eenige groote sterren van *Andromeda*. Beneden deze, recht in 't Z., vinden we twee heldere boven elkaar: de *Ram*. Tusschen deze en de *Walvisch* een drietal niet zeer heldere sterren naast elkaar: de *Visschen*. Verder naar links het bekende *Zevengesternte*. Schuin links daaronder schittert een heldere roode ster; *Aldebaran*, die met twee andere verder naar links een driehoek vormt. Met eenige anderen, o.a. het *Zevengesternte*, vormen deze de *Stier*. Ten Z. van deze, dus ver naar het Oosten, vinden we weer het prachtigste sterrebeeld *Orion*, den vorstelijken jager. De grootste ster aan de Oostzijde heet *Betelgeuze*; een kleinere verder naar boven en naar rechts is *Bellatrix*, de oorlogzuchtige, naar de roode kleur. De groote ster, het verst naar rechts, is *Rigel*. Heel ver naar het Oosten aan den horizon zien we het sterrebeeld de *Kleine Hond* met *Procyon*.

Van de planeten hebben we *Jupiter* reeds gezien. Om *Saturnus* te zien, moeten we wat vroeger in den avond naar het W. kijken. Daar vinden we kort na zonsondergang ook de roode *Mars*. De heerlijkste ster aan het firmament in den tegenwoordigen tijd is *Venus*, de Morgenster. Om deze te zien, moet ge echter des morgens komen. Zij gaat een paar uren de zon vooraf en is nog duidelijker waar te nemen, als de zon reeds is opgegaan. Den ganschen morgen schittert zij met zulk een buitengewone pracht, dat gij u de moeite van het vroeg opstaan niet zult beklagen. „*Blinkende Morgenster*,” dat is ook de naam van den Heere Jezus!

ALBERT.

